

Rahandusministeerium
kristiina.kubja@fin.ee
info@rahandusministeerium.ee

Teie 09.12.2025 nr 1.1-10.1/5307-1
Meie 04.02.2026 nr 26507

Liikluskindlustuse seaduse muudatused kindlustusandjate kriiside ennetamise ja lahendamise seaduse eelnõus

Lugupeetud härra Jürgen Ligi

Esitasite meile arvamuse avaldamiseks „Kindlustusandjate kriiside ennetamise ja lahendamise seaduse eelnõu“, mis on koostatud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivide (EL) 2025/1 ja (EL) 2025/2 ülevõtmiseks (edaspidi *eelnõu*). Eelnõu puudutab ka Eesti Liikluskindlustuse Fondi (LKF) tegevust ja eelnõuga muudetakse ka liikluskindlustuse seadust (LKindIS).

Täname võimaluse eest esitada arvamus eelnõu kohta. Alljärgnevalt esitame oma ettepanekud seoses LKF-i tegevust puudutavate eelnõu sätetega:

1. Kindlustustegevuse seaduse sätete kohaldamine LKF-i tegevusele

Kindlustustegevust puudutavate nõuete kohaldamist LKF-le reguleerib peamiselt LKindIS § 71, mille lõike 1 kohaselt kohaldatakse LKF-le kindlustustegevuse seaduse §-s 52, § 83 lõigetes 1 ja 3, § 96 lõigetes 1 ja 7, § 99 lõike 1 punktides 1–5, 7 ja 8 ning lõikes 2, § 106 lõigetes 2 ja 5, § 108 lõigetes 1 ja 2 ning §-des 129, 217–220¹, 253 ja 264 kindlustusandja kohta sätestatud.

Seda loetelu plaanitakse eelnõuga täiendada § 96 lõikega 2, mis käsitleb kindlustusandja juhtimissüsteemi üldpõhimõtteid.

Kõigepealt juhime tähelepanu, et selline regulatsioon, millega LKF-iga sarnaseid funktsioone (garantiifond, maksejõuetusasutus, hüvitisorgan, teabekeskus) täitvatele isikutele kohaldatakse kindlustustegevuse ja Solventsus II nõudeid, on EL-s tavapäratu. Samuti on tavapäratu nende isikute allutamine kindlustusjärelevalvele. Meile on arusaadav KindITS sätete kohaldamine LKF-ile, millest tulenevad selged õigused, kohustused või juhised (nt § 99, 101). Küll aga jääb meile arusamatuks üldsätete ja sissejuhatavate sätete kohaldamine, millel on otsene puutumus sätetega, mida meie tegevusele ei kohaldata. Eelnõuga plaanitakse LKF-le kohaldada veel KindITS § 96 lõiget 2, mille kohaselt peab kindlustusandja juhtimissüsteem olema üles ehitatud selliselt, et oleks tagatud organisatsioonistruktuuri läbipaistvus, ülesannete asjakohane lahusus ja vastutusalade selge jaotus. Oluline on märkida, et LKindIS § 71 järgi ei pea LKF-i juhtimissüsteem tagama suutlikkuse täita vastavuskontrolli ja siseauditi funktsioone ja teisi võtmefunktsioone (aktuaarifunktsiooni, riskijuhtimissüsteemi osast oma riske ja maksevõime hindamine) kohaldatakse üksnes *mutatis mutandis* väga piiratud ulatuses. Meie hinnangul ei saa viidata seaduses sedavõrd abstraktsele KindITS sättele, mis on seaduses avatud läbi võtmefunktsioonide ja delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35, mida samuti LKF-le ei kohaldata. Praegusel kujul ei ole võimalik hinnata, mida kõnealuse sätte kohaldamine LKF-le kaasa toob, samuti pakub säte erinevaid tõlgendamise võimalusi ja tekitab ebakindlust.

Teeme ettepaneku LKF-i tegevusele KindITS kindlustusandja juhtimissüsteemi üldpõhimõtteid mitte kohaldada (§ 96 lõiget 1, 2 ja 7) ja reguleerida LKF-i juhtimist LKindIS-s kui eriseaduses. Teeme ettepaneku täiendada LKindIS § 71 lõikega 1¹ ja sõnastada see järgmiselt:

„(1¹) Fondi juhtimine peab olema üles ehitatud selliselt, et oleks tagatud struktuuri läbipaistvus, käesolevast seadusest tulenevate ülesannete asjakohane lahusus ja vastutusalade jaotus, arvestades Fondi haldusülesannete olemust, ulatust ja keerukust. Fond peab tagama oma tegevuse, sealhulgas eriolukordi puudutavate kavade väljatöötamise, järjepidevuse ja reeglipärasuse, rakendades selleks asjakohaseid ja proportsionaalseid süsteeme, ressursse ja protseduure.“

LKindIS § 71 lõikest 1 jätta välja viited KindITS § 96 lõigetele 1, 2 ja 7, kuivõrd neid asendab edaspidi erisäte.

2. Muud küsimused ja tähelepanekud

- 2.1. LKindIS § 71⁴ lõige 1 sisaldab sõnapaari "kindlustuslepinguliste jätkuvuse". Soovitus on kasutada sõnapaari "kindlustuskaitsete jätkuvuse" või „lepingute kehtivuse“.
- 2.2. LKindIS § 71⁴ lõige 2 puhul jääb arusaamatuks, mis selle lõike viimase lause sisu ja millist olukorda täpsemalt silmas on peetud? Näiteks kui kohustuste täitmiseks ülevõetud varadest ei piisa kohustuste täitmiseks, kuidas tuleks seda tõlgendada koosmõjus lõikega 6?

Lg 2 esimest lauset tuleks täpsustada, et LKF ei võta üle LKindIS § 36 lõikes 2 sätestatud kohustust. Teeme ettepaneku sõnastada: *„Fondile võib ühe või mitme Eestis väljastatud tegevusloga tegutseva kindlustusandja erirežiimi, sealhulgas kindlustusandja kriisilahenduse, korral üle anda liikluskindlustuse kindlustusportfelli ning sellele vastavad õigused ja kohustised, välja arvatud käesoleva seaduse § 36 lõikes 2 sätestatud kahju hüvitamise kohustus. Kõnealusel juhul hüvitab LKF kahju garantiifondina kindlustamata sõiduki sätete alusel. Mõlemal juhul tekib tagasinõude õigus kindlustuskohustusega isiku vastu.*
- 2.3. LKindIS § 71⁴ lõiget 4 tuleks täpsustada. Sättest jääb mulje, justkui poleks fondil lubatud üldse sõlmida uusi ega muuta kehtivaid kindlustuslepinguid, nt tegutseb fond ka piirikindlustuse kindlustusandjana, sõlmida kindlustusvõtjana nt edasikindlustuse lepinguid. Teeme ettepaneku sõnastada: *„Fondil ei ole lubatud kindlustusandjana sõlmida uusi ega muuta kehtivaid kindlustuslepinguid, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 13 lõikes 3 sätestatud juhul.“*
- 2.4. LKindIS 71⁴ lõige 5 sätestab keelu maksta töötasu. Kui kohustusi hinnatakse, siis selle raames hinnatakse käsitluskulusid. Kas sellega on arvestatud, sest käsitluskulude sees on üldjuhul ka kahjukäsitlejate töötasu?

Palume meie ettepanekuid eelnõu menetlemisel arvestada. Oleme meeleldi valmis vajadusel kohtuma ja oma ettepanekuid täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tuuli Pärenson
juhatuse esimees

Martti Merila, 667 1809, martti.merila@lkf.ee